

Djurhälsoenheten
Klara Eskilsson/Malin Larsson

Konsekvensutredning förslag till ändrade föreskrifter om obligatorisk salmonellakontroll av fjäderfä

A. Allmänt

Denna konsekvensutredning avser en begränsad uppdatering av Statens Jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2007:19) om obligatorisk salmonellakontroll av fjäderfän, med veterinärt saknr. K104.

På grund av resurser och tidplan finns i detta skede inte möjlighet att göra en mer ingående föreskriftsändring. En mer grundlig uppdatering av föreskrifterna kommer ske i ett senare läge. Vi planerar att skicka in en uppdaterad version av salmonellakontrollprogrammet till EU-kommissionen innan föreskrifterna träder ikraft. Ändringarna i kontrollprogrammet är av sådan art att de inte påverkar syftet med programmet.

Nationella föreskrifter om obligatorisk salmonellakontroll av fjäderfä måste utformas med hänsyn till EU-lagstiftning samt till våra av EU godkända nationella salmonellakontrollprogram.

De nationella föreskrifterna kan tillsammans med EU-förordningarna samt våra av EU godkända nationella salmonellakontrollprogram sägas utgöra ett ”paket” för övervakningen av salmonella i anläggningar med fjäderfä och på kläckerier.

Den EU-lagstiftning om salmonellaövervakning som påverkar vad vi kan föreskriva om är:

- Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/99/EG av den 17 november 2003 om övervakning av zoonoser och zoonotiska smittämnen, om ändring av rådets beslut 90/424/EEG och om upphävande av rådets direktiv 92/117/EEG
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003 av den 17 november 2003 om bekämpning av salmonella och vissa andra livsmedelsburna zoonotiska smittämnen
- Kommissionens förordning (EU) nr 200/2010 av den 10 mars 2010 om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003 vad gäller ett unionsmål för minskning av prevalensen av salmonellaserotyper i vuxna avelsflockar av Gallus gallus

- Kommissionens förordning (EG) 1003/2005 om tillämpningen av förordning nr 2160/2003 beträffande gemenskapsmål för minskning av prevalensen av vissa serotyper av salmonella i avelsflockar av av Gallus gallus och av ändring av förordning (EG) 2160/2003¹
- Kommissionens förordning (EU) nr 517/2011 av den 25 maj 2011 om tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003 vad gäller ett unionsmål för minskning av prevalensen av vissa serotyper av salmonella hos värphöns av Gallus gallus och om ändring av förordning (EG) nr 2160/2003 och kommissionens förordning (EU) nr 200/2010
- Kommissionens förordning (EU) nr 200/2012 av den 8 mars 2012 om ett unionsmål för minskning av Salmonella enteritidis och Salmonella typhimurium i slaktkycklingflockar, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003
- Kommissionens förordning (EU) nr 1190/2012 av den 12 december 2012 om ett unionsmål för minskning av Salmonella Enteritidis och Salmonella Typhimurium i kalkonflockar, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003

Sverige har två godkända kontrollprogram för bekämpning av salmonella antagna 1995 respektive 2005, samt ett kompletterande program för kalkon antaget 2009. Det nationella kontrollprogrammet från 2005 "The Swedish salmonella control programme for live poultry, poultry meat and eggs" grundades på förordning (EG) 2160/2003 och gäller trots titeln endast för levande fjäderfä. För fjäderfäkött och konsumtionsägg gäller fortfarande det nationella kontrollprogrammet från 1995 "Swedish salmonella control programmes for live animals, eggs and meat". Kontrollprogrammet från 1995 är dock inte relevant i denna föreskriftsuppdatering. Den rättsliga statusen för kontrollprogrammen innebär att Sverige har bundit sig att följa dessa. Kontrollprogrammen kan inte tillämpas direkt mot enskilda. Det är därför nödvändigt att i viss utsträckning reglera det som står i kontrollprogrammen i föreskrifter. Det kan även finnas behov av att i föreskrifterna detaljera och komplettera sådant som står i kontrollprogrammen.

De ändringar som föreslås i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2007:19) om obligatorisk salmonellakontroll av fjäderfän anges i tabell 1.

---

¹ Kommissionens förordning (EG) nr 200/2010 upphäver kommissionens förordning (EG) 1003/2005. Dock finns övergångsregler i artikel 4 i förordning (EU) 200/2010 som säger att bestämmelserna i bilagan till kommissionens förordning (EG) 1003/2005 ska fortsätta att gälla de kontrollprogram som godkänts innan den här förordningen träder i kraft. Eftersom vi kommer skicka in kontrollprogrammet för omgodkännande parallellt med föreskriftsarbetet följer föreskrifterna kraven i förordning (EU) 200/2010.

Tabell 1. Bestämmelser som ändras

Rubrik	Paragraf / avsnitt	Avseende	Ändring
Tillämpningsområde	1 §	När ratiter omfattas av föreskrifterna	<ul style="list-style-type: none"> Strykning av att bestämmelsen inte gäller ratiter
Tillämpningsområde	2 §	Provtagning av ratiter	<ul style="list-style-type: none"> Bestämmelsen upphävs
Tillämpningsområde	3 §	Avgränsning för anläggningar som saluför ägg direkt till konsument	<ul style="list-style-type: none"> Förtydligande: Ordet "saluför" ersätts med "levererar". Förtydligande: Strykning av ordet "en". Förtydligande: Ordet "djur" ersätts med "värphöns eller vaktlar för produktion av konsumtionsägg".
Definitioner	4 §	Definitioner	<ul style="list-style-type: none"> Förtydligande genom tillägg av definitioner för flock respektive maximal kapacitet Definitionen för delad slakt tas bort. Vad delad slakt innebär anges i klartext i bilagan.
Grundläggande bestämmelser	5 §	Upplysningsparagraf om grundläggande bestämmelser	<ul style="list-style-type: none"> Tillägg av relevanta EU-förordningar.
Provtagning och analys	6 a §	Av Jordbruksverket utsedd veterinär prov kan ersätta provtagningen av djurhållare	<ul style="list-style-type: none"> Ny bestämmelse
Provtagning och analys	7 §	Djurhållaren ska se till att prover vid vissa anläggningar tas av en av Jordbruksverket utsedd veterinär	<ul style="list-style-type: none"> 7 och 8 §§ slås ihop till en gemensam paragraf 7.
Provtagning och analys	8 §	Djurhållaren ska se till att prover vid vissa anläggningar tas av en av Jordbruksverket utsedd veterinär	<ul style="list-style-type: none"> Innehållet flyttas över till 7 §. 8 § upphävs.
Provtagning och analys	9 §	Krav på insändande av prov samt korrekt ifyllt följesedel till laboratoriet	<ul style="list-style-type: none"> Förtydligande av vilken information följesedeln minst ska innehålla.

Provtagning och analys	10 §	Krav på analys enligt ISO-metod samt regler kring poolning av prover	<ul style="list-style-type: none"> Mängden träck som ska poolas anges ej
Provtagning och analys	11 §	Krav kring journaler över prover och resultat samt rapportering till länsstyrelsen	<ul style="list-style-type: none"> Förtydligande av vilken information laboratoriet ska journalföra och skicka till länsstyrelsen
Sammanställning av kontrollresultat	16 §	Krav kring länsstyrelsens sammanställning av kontrollresultat	<ul style="list-style-type: none"> Anpassning till digital rapportering
Undantag	17 §	Vilka bestämmelser som kan överklagas anges	<ul style="list-style-type: none"> Tillägg om att undantag kan medges för vissa bestämmelser
Bilaga		Provtagning	
	1.1	Avelsfjäderfä uppfödning	<ul style="list-style-type: none"> 2 veckor före flyttning/värpstart anpassas till skrivning i EU-regelverket. På vilket sätt proverna ska tas anges.
	1.2	Avelsfjäderfä äggproduktion	<ul style="list-style-type: none"> Tre tillfällen per produktionsomgång anpassas till skrivning i EU-regelverket Vid vilka tidpunkter provtagningen ska ske anges Tillägg av särskilda anvisningar för vissa typer av anläggningar Tillägg med hänvisning till på vilket sätt proverna ska tas
	2	Fjäderfä för slakt	<ul style="list-style-type: none"> Ändring kring antalet dagar före slakt som provtagning ska ske Tillägg att resultatet av provanalysen ska vara känd innan slakt Mängden träck tas bort Tillägg med hänvisning till på vilket sätt proverna ska tas Tillägg av särskilda anvisningar för vissa typer av anläggningar Vad delad slakt innebär anges i bilagan Tillägg att Jordbruksverket kan besluta om undantag rörande delad slakt

	3	Unghöns för uppfödning till värphöns, frigående och inredd bur	<ul style="list-style-type: none"> • Tillägg om provtagning av daggamla kycklingar på kläckeri eller på anläggning. • Förtydligande att provtagning ska ske två veckor före värpstart eller flyttning till äggproduktionsanläggningen • Mängden träck justeras • På vilket sätt proverna ska tas anges
	4.1	Värphöns för produktion av konsumtionsägg, inredd bur	<ul style="list-style-type: none"> • Mängden träck ändras • Tillägg av provtagning i särskilda inhysningssystem • Tillägg med hänvisning till på vilket sätt proverna ska tas
	4.2	Värphöns för produktion av konsumtionsägg, frigående	<ul style="list-style-type: none"> • Tillägg av provtagning i särskilda inhysningssystem • Tillägg med hänvisning till på vilket sätt proverna ska tas
	4.3	Värphöns äggproduktion	<ul style="list-style-type: none"> • Tillägg att ytterligare provtagning ska utföras av utsedd veterinär
	5	Vaktel för produktion av konsumtionsägg	<ul style="list-style-type: none"> • Tillägg av alternativ provtagningsmetod

1. Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

Problemet:

Statens jordbruksverks föreskrifter om obligatorisk salmonellakontroll av fjäderfä innehåller bestämmelser som är i strid med EU-lagstiftning och regler som innebär en dubbelreglering gentemot EU-lagstiftning.

I vissa fall där EU-lagstiftningen öppnar för alternativa tillämpningar har denna möjlighet inte utnyttjats nationellt.

Kraven på provtagning för övervakning av salmonella på anläggningar där fjäderfä hålls och på kläckerier är otydliga och det råder inte fullt ut samstämmighet mellan EU-lagstiftning, nationella föreskrifter och det nationella kontrollprogrammet.

Vad vi vill uppnå:

De uppdaterade föreskrifterna ska tillsammans med tillhörande informationsmaterial bidra till att öka djurhållarnas förståelse för bestämmelserna kring salmonellaövervakning och därmed säkerställa att provtagning sker i enlighet med regelverket.

Ändringar i föreskriftsförslaget:

De ändringar som föreslås i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2007:19) om obligatorisk salmonellakontroll av fjäderfän beskrivs nedan.

Tillämpningsområde (rubrik i föreskrifterna)

1 och 2 §§ När ratiter omfattas av föreskrifterna

Förslaget innebär att obligatorisk salmonellakontroll inte krävs i samtliga anläggningar med uppfödning av ratiter för avelsändamål eller till slakt oavsett djurantal. När denna reglering tas bort kommer ratiter istället att omfattas av samma krav som för övriga fjäderfä i föreskrifterna, nämligen provtagning enligt de storleksgränser som anges i 1 § 1–4.

Nuvarande föreskrifter innehåller krav på provtagning av ratiter som är oproportionerliga i förhållande till riskerna för salmonella på ratiter jämfört med salmonella på andra djurslag. Vi har inte kunnat hitta något skäl till att provtagning av ratiter ska ske oavsett djurantal. Vi har inhämtat ett yttrande från Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) som stöd för den föreslagna ändringen². SVA bedömer att den föreslagna ändringen inte utgör någon betydande risk för folkhälsan och kommer sannolikt inte leda till några större konsekvenser för det svenska samhället. Vi delar den bedömningen.

Förslaget innebär att djurhållare med ratiter inte fortsatt får oproportionerligt höga krav på provtagning och inte heller behöver söka dispens för undantag från sådan provtagning. Om ingen ändring görs kommer dessa djurhållare fortsatt omfattas av oproportionerligt höga krav på provtagning. Det medför att omotiverade kostnader och administrativa bördor kvarstår, vilket inte bedöms ändamålsenligt i förhållande till risk för folkhälsan.

3 § Avgränsning för anläggningar som levererar ägg direkt till konsument

Några förtydliganden görs i föreskriftsförslaget:

- a) Ordet ”saluför” ersätts med ”levererar”. Levererar är det ord som används i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003. Ändringen gör att undantaget inte endast omfattar de som saluför ägg, utan även de som levererar ägg utan att saluföra dem. Utan denna ändring är kraven lägre för dem som saluför ägg än för dem som avyttrar ägg utan att saluföra dem, till exempel om någon skänker bort ägg. Detta bedöms inte ha varit syftet när bestämmelsen infördes och är något vi vill ge klarhet kring.
- b) Strykning av ordet ”en”. Undantaget gäller även om ägg levereras till fler än en konsument. Det är den begränsade mängden djur för produktion av ägg som avgör om undantag gäller. Utan ändringen är det skillnad på om en anläggning levererar samtliga av sina ägg till en och samma konsument, eller om den

---

² SVAs diariennr. 2024/474

mängd ägg som levereras går till två eller flera olika konsumenter. Detta bedöms inte ha varit syftet när bestämmelsen infördes och är något vi vill ge klarhet kring.

- c) Ordet ”djur” ersätts med ”värphöns eller vaktlar för produktion av konsumtionsägg” gällande anläggningens maximala kapacitet. Ändringen som görs avser ett förtydligande av den nuvarande skrivningen. Det har noterats att det saknas en tydlighet kring ordet djur. Djur kan felaktigt tolkas som att innefatta fler kategorier av fjäderfä, som till exempel fjäderfän för slakt, eller andra djurslag utöver fjäderfä. Skulle till exempel en anläggnings maximala kapacitet vara plats för 150 värphöns och 100 fjäderfän för slakt skulle det med den nuvarande skrivningen innebära att undantaget inte gäller då anläggningens totala maximala kapacitet är lika med 250 djur. Detta bedöms inte ha varit syftet när bestämmelsen infördes och är något vi vill ge klarhet kring. Syftet är att reglera provtagning utifrån det antal värphöns eller vaktlar som producerar konsumtionsägg oberoende av antalet djur som hålls på samma anläggning i andra syften. Om ingen ändring görs kommer den otydliga skrivningen att kvarstå vilket inte är lämpligt. Eftersom det handlar om att göra en justering av formuleringarna i en paragraf för att öka tydligheten för att uppnå det avsedda syftet bedöms det inte finnas några möjliga alternativ. Om ingen ändring görs kommer den otydliga skrivningen att kvarstå vilket ökar risken att undantaget inte tillämpas i de fall det är avsett. Sammantaget bedöms det därmed inte finnas några möjligheter att uppnå den avsedda förändringen utan den föreslagna föreskriftsändringen.

Förslaget skapar tydlighet kring vad som gäller.

Definitioner (rubrik i föreskrifterna)

4 § Definitioner

Förslaget innebär förtydligande genom ändring av följande definitioner:

- a) flock: enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003. Eftersom förordningen reglerar den obligatoriska salmonellakontrollen bedömer vi att det begrepp av ”flock” som används i förordningen ska användas även i våra nationella föreskrifter om obligatorisk salmonellakontroll.
- b) maximal kapacitet: det antal djur eller den kvantitet avelsmaterial som vid ett och samma tillfälle kan hållas på anläggningen. Maximal kapacitet är ett begrepp som används i EU:s djurhälsoförordning och som medlemsstaterna är skyldiga att föra in uppgifter om i sina register. Det har förekommit många frågor kring vad maximal kapacitet innebär, vilket visat på behov av att definiera detta begrepp.

- c) Definitionen för delad slakt tas bort. Bestämmelser kring delad slakt anges enbart på ett ställe i föreskriften, nämligen i bilagan. Vi anger därför i klartext vad delad slakt innebär där den aktuella bestämmelsen finns.

Förslaget medför ingen konsekvens i praktiken men ger tydlighet kring vad som gäller och underlättar för den som läser bestämmelserna.

Grundläggande bestämmelser (rubrik i föreskrifterna)

5 § Upplyningsparagraf om grundläggande bestämmelser

Förslaget innehåller tillägg av relevanta EU-förordningar.

Förslaget medför ingen konsekvens i praktiken.

Provtagning och analys (rubrik i föreskrifterna)

6 a § Av Jordbruksverket utsedd veterinärs prov kan ersätta prov taget av djurhållare

Detta är en ny bestämmelse som innebär att ett prov som är taget av en av Jordbruksverket utsedd veterinär enligt 7 § kan ersätta ett prov som är taget av djurhållaren enligt 6 §.

Förslaget innebär att vi utnyttjar EU-förordningarnas möjlighet att provtagning som utförs av veterinär får ersätta provtagning utförd av djurhållare. Att provtagning utförd av den behöriga myndigheten får ersätta en provtagning på livsmedelsföretagarens initiativ anges

- för värphöns i bilaga, avsnitt 2.1 i förordning (EU) 517/2011,
- för slaktkycklingflockar i bilaga, avsnitt 2.1 i förordning (EU) 200/2012,
- för kalkonflockar i bilaga, avsnitt 2.1 punkt b.iv i förordning (EU) 1190/2012, samt
- för avelsflockar av *Gallus gallus* i bilaga, avsnitt 2.1 i förordning (EU) 200/2010³.

Ändringen avser att ge en nationell reglering som är mer förenlig med EU-regelverket vilket också är syftet med föreskriftsändringen. Det ger även en regellättnad i form av färre provtagningstillfällen. Det leder i sin tur till en minskad kostnad för djurhållarna eftersom de betalar för färre analyser.

Om ingen ändring görs kommer djurhållarna att missgynnas i förhållande till konkurrensförhållanden mellan anläggningar i Sverige och liknande anläggningar i andra EU-medlemsstater, då nuvarande föreskrift går utöver EU-kraven.

7 § Djurhållaren ska se till att prover vid vissa anläggningar tas av en av Jordbruksverket utsedd veterinär

Förslaget innebär att 7 och 8 §§ slås ihop till en gemensam paragraf 7.

---

³ Till kontrollprogrammet omgodkänts gäller detta avsnitt 2.1 i förordning (EG) 1003/2005.

Vi ser ingen anledning till att bestämmelserna ska vara uppdelade i två olika paragrafer.

Förslaget medför ingen konsekvens i praktiken men ger mer lättlästa bestämmelser.

8 § Djurhållaren ska se till att prover vid vissa anläggningar tas av en av Jordbruksverket utsedd veterinär

Förslaget innebär att innehållet i 8 § flyttas över till 7 § för att bestämmelserna ska bli mer lättlästa. 8 § upphävs. Vi ser ingen anledning till att bestämmelserna ska vara uppdelade i två olika paragrafer.

Förslaget medför ingen konsekvens i praktiken men ger mer lättlästa bestämmelser.

9 § Krav på insändande av prov samt korrekt ifylld följesedel till laboratoriet

Förslaget innebär ett förtydligande av vilken information som åtminstone ska finnas på den korrekt ifyllda följesedel som djurhållaren eller veterinären ska skicka in till laboratoriet tillsammans med provet. Följesedeln ska enligt förslaget åtminstone innehålla information om

1. län där anläggningen är belägen,
2. anläggningens registreringsnummer,
3. flockens produktionsinriktning,
4. flockens unika identitet,
5. inhysningssystemet är frigående eller inredd bur i anläggningar med unghöns för uppfödning till värphöns och värphöns för produktion av konsumtionsägg,
6. huvuddelen av träcket hamnar i bädden eller avlägsnas med gödselmattor i anläggningar med avelsfjäderfä för uppfödning samt frigående värphöns för produktion av konsumtionsägg,
7. det samlas tillräckligt med träck på skrapor eller bandrensare vid bandens ändrar där tömning sker för att samla plockprov eller inte i anläggningar med värphöns för produktion av konsumtionsägg i inredd bur
8. datum för när provtagning skett,
9. djurens ålder i antal veckor vid provtagning,
10. provtagningen utförts av djurhållare eller av en av Jordbruksverket utsedd veterinär, samt
11. djurhållarens kontaktuppgifter

Detta rör sig om förtydliganden i syfte att de uppgifter som behövs för kontroll av att provtagning skett enligt kraven i föreskrifterna ska nå länsstyrelsen som är den myndighet som utför denna kontroll. Den information som krävs om provet kan när så är lämpligt vara i elektronisk form. I nuvarande föreskrifter anges att följesedeln ska vara korrekt ifylld, men vad detta innebär framgår inte. I nuvarande föreskrifter finns i 11 § krav på laboratoriets journalföring. Journalen ska föras på ett sådant sätt att det enkelt går att kontrollera om provtagning enligt föreskrifterna har skett. Det förutsätter att följesedeln är korrekt ifylld och innehåller de uppgifter som krävs för att det ska gå att kontrollera om provtagning enligt dessa föreskrifter har skett. Kraven i 9 § är med andra ord en förutsättning för att kraven i 11 § ska kunna uppfyllas.

I sak har ingen ändring skett av kraven, eftersom det redan nu krävs journalföring av de uppgifter som krävs för att för att det enkelt ska gå att kontrollera om provtagning enligt dessa föreskrifter har skett. Kraven på inhysningssystem, insamling av träck och flockens unika identitet bedöms däremot vara uppgifter som inte alltid journalförs idag. Konsekvenser för djurhållare respektive laboratorier beskrivs i avsnitt A.5, se nedan.

Ändringen avser att korrigera en noterad brist i paragrafen. Eftersom det handlar om att göra en justering i ett regelverks utformning bedöms det inte finnas några andra alternativa lösningar som är mer lämpliga att använda.

Ett alternativ till att reglera detta i föreskrifterna skulle kunna vara ett ge ut information om vilka uppgifter en korrekt ifylld följesedel ska innehålla. Det finns en risk att olika laboratorier gör olika tolkningar av vad som krävs och missar att ta del av den informationen när de tar del av föreskrifterna. En sådan lösning skulle därför inte vara tillfredsställande och det skulle inte heller åtgärda ottydligheten i föreskrifterna.

10 § Krav på analys enligt ISO-metod samt regler kring poolning av prover

Förslaget innebär att mängden träck i gram som ska poolas inte anges. Att mängden 75 gram träck anges är inte förenligt med kraven i EU-förordningarna. Mängden träck i gram anges i bilagan och har där justerats enligt bilaga punkt 2 i förordning (EU) 517/2011 samt enligt skrivning i kontrollprogrammet.

Förslaget ger en överensstämmelse med EU-regelverket.

11 § Krav kring journaler över prover och resultat samt rapportering till länsstyrelsen

Förslaget innebär ett förtydligande av vilken information laboratoriet ska journalföra och skicka till länsstyrelsen.

I nuvarande föreskrifter anges att journalen ska föras på ett sådant sätt att det enkelt går att kontrollera om provtagning enligt dessa föreskrifter har skett. Det framgår inte vilka uppgifter som krävs, vilket skapar en ottydighet.

I sak har ingen ändring skett av kraven, eftersom det redan nu krävs journalföring av de uppgifter som krävs för att för att det enkelt ska gå att kontrollera om provtagning enligt dessa föreskrifter har skett. Föreskriftsförslaget innehåller inga krav på uppgifter utöver vad som möjliggör sådan kontroll. Det är nödvändigt att koppla ihop kraven på laboratoriernas journalföring med kraven på uppgifter i journalerna som ställs i 9 §.

Konsekvenser av att inhysningssystem, insamling av träck och flockens unika identitet som i praktiken inte tidigare krävts måste läggas in i följesedeln beskrivs i avsnitt A.5, se nedan.

Förslaget ger en ökad tydlighet kring vad som krävs och ger bättre uppföljningsmöjligheter vid kontroll.

Eftersom det handlar om att göra en justering i ett regelverks utformning bedöms det inte finnas några andra alternativa lösningar som är mer lämpliga att använda.

Ett alternativ till att reglera detta i föreskrifterna skulle kunna vara ett ge ut information om vilka uppgifter en korrekt ifylld journal ska innehålla. Sådan information kommer dock att finnas skild från föreskrifterna och det finns en risk att olika laboratorier gör olika tolkningar av vad som krävs och missar att ta del av den informationen när de tar del av föreskrifterna. En sådan lösning skulle därför inte vara tillfredsställande och det skulle inte heller åtgärda otydligheten i föreskrifterna.

Sammanställning av kontrollresultat (rubrik i föreskrifterna)

16 § Krav kring länsstyrelsens sammanställning av kontrollresultat

Förslaget innehåller en anpassning från pappersblankett till digital rapportering när det gäller den sammanställning länsstyrelsen årligen ska sända till Jordbruksverket. Kontrollresultat skickas idag digitalt och någon rekvirering av blanketter sker inte.

Om ingen ändring görs kommer den felaktiga skrivningen att kvarstå vilket inte är lämpligt. Sammantaget bedöms det därmed inte finnas några möjligheter att uppnå den avsedda förändringen utan den föreslagna föreskriftsändringen.

Undantag (rubrik i föreskrifterna)

17 § Vilka bestämmelser som Jordbruksverket kan medge undantag från

Förslaget anger vilka bestämmelser som det är möjligt att ge undantag från istället för att sådant undantag kan göras för samtliga bestämmelser, som är fallet i nu gällande föreskrifter. I praktiken blir det ingen skillnad mot nu,

- dels eftersom de bestämmelser som anges i förslaget har lagts in eftersom Jordbruksverket tidigare beviljat ansökningar om undantag från dessa,
- dels eftersom det i praktiken inte har varit möjligt att få undantag från samtliga bestämmelser i nu gällande föreskrifter, eftersom Jordbruksverket inte får beviljas undantag från bestämmelser i EU-lagstiftningen eller som går emot det nationella kontrollprogrammet.

Bilaga med provtagningskrav

1.1 Avelsfjäderfä uppfödning

Med avelsfjäderfä avses i detta stycke avelsfjäderfä som inte är ratiter. Förslaget innebär att ett av tre angivna provtagningsstillfällen för avelsfjäderfä för uppfödning justeras, från ”2 veckor före flyttning/värpstart” till ”två veckor före värpstart eller flyttning till äggproduktionsanläggningen”.

Detta är en anpassning till formuleringen i EU-regelverket, tabell i punkt B.1 i bilaga II i förordning (EG) 2160/2003. Ändringen innebär även ett förtydligande.

Genom att skriva ”till äggproduktionsanläggningen” råder det inte tvekan om vad flytten innebär.

De föreslagna ändringarna bedöms öka tydligheten i paragrafen och underlätta för den som läser bestämmelsen.

1.2 Avelsfjäderfä äggproduktion

Med avelsfjäderfä avses i detta stycke avelsfjäderfä som inte är ratiter. Den ändring som görs avser ett förtydligande av vid vilka tillfällen provtagning i anläggningar med avelsfjäderfä för äggproduktion ska utföras av en av Jordbruksverket utsedd veterinär. Förslaget innebär ändring från att provtagning ska ske tre tillfällen per produktionsomgång till att det anges vid vilka tre tillfällen provtagning ska ske.

Förslaget innebär att provtagning utförd av en av Jordbruksverket utsedd veterinär ska ske vid följande tillfällen:

- inom fyra veckor efter det att värperperioden börjat eller efter flyttning till äggproduktionsanläggningen,
- när djuren är 30–45 veckor för kalkoner, när djuren är 35–50 veckor för övriga fjäderfä,
- mot slutet av värperperioden, men tidigast åtta veckor före produktionscykelns slut.

Detta är en anpassning till EU-regelverket, punkt 2.1.2.2 i bilagan i förordning (EG) 200/2010⁴ samt för kalkoner till punkt 2.1.b i bilagan i förordning (EU) 1190/2012. Ändringen avser att korrigera en noterad brist i bestämmelsen.

För kalkoner anges tidpunkten 30–45 veckor i förordningen. Här finns inget utrymme för alternativa skrivningar.

För fjäderfä andra än kalkoner har vi bedömt att veckointervallet 35 – 50 veckor är lämpligt, för att säkerställa att provtagningen inte sker för tätt inpå den provtagning som görs enligt punkt a eller punkt c.

Det bedöms inte finnas några andra alternativa lösningar som är mer lämpliga att använda.

2. Fjäderfä för slakt

Förslaget innebär följande ändringar gällande provtagning av fjäderfä som inte är ratiter för slakt:

- a) Ändring från provtagning 14 dagar före slakt till provtagning högst tre veckor före slakt.
- b) Tillägg att resultatet av provanalysen ska vara känd innan slakt.
- c) Krav på provtagning av 2 x 75 gram träck tas bort.

---

⁴ Samma krav finns i förordning (EG) 1003/2005, vilken ska tillämpas om kontrollprogrammet inte omgodkänns

- d) Tillägg av särskilda anvisningar för vissa typer av anläggningar.
- e) Vad delad slakt innebär anges i klartext i bilagan.
- f) Undantag möjliggörs vid delad slakt under en treveckorsperiod.

Förslaget ger överensstämmelse med EU-regelverket, punkt 2 i bilagan i förordning (EU) 200/2012.

Punkt a innebär en lättnad för djurhållaren eftersom djurhållaren får längre tid på sig att utföra provtagningen innan slakt. Resultaten av provanalysen måste vara kända innan djuren lämnar anläggningen för att slaktas. Att djurhållaren får längre tid på sig att genomföra provtagningen ökar sannolikheten att analysresultatet når mottagaren av resultat innan slakt.

Ändringen i punkt a görs även mot bakgrund av att sanering i anläggningar med slaktkycklingar som drabbats av salmonella måste göras inom en viss (kort) tid för att hinnas med innan insättning av nästa flock. En ändring i tiden för provtagning kommer underlätta för de anläggningar med slaktkycklingar som drabbats av salmonella. Jordbruksverket har efter förfrågan mottagit en riskvärdering utförd av SVA gällande detta⁵. Med riskvärderingen som underlag har Jordbruksverket gjort bedömningen att effekten i förhållande till risk av den tidigarelagda provtagningen är mycket begränsad.

Om ingen ändring görs ställs omotiverade krav på livsmedelsföretagare med fjäderfä för slakt.

Ändringarna i punkt b, c och d avser att korrigera en noterad brist i bestämmelsen. Eftersom det handlar om att göra en justering i regelverkets utformning för att föreskrifterna ska vara förenliga med EU-regelverket, bedöms det inte finnas några andra alternativa lösningar som är lämpliga att använda.

Punkt b och d är ett krav i förordning som nu införs i föreskrifter.

För punkt c finns i förordning inget krav på att provtagning ska ske med träckprover av en viss mängd i gram (2 x 75 gram). Om inte kravet tas bort kvarstår omotiverade detaljreglering kring provtagningen för livsmedelsföretagare med fjäderfä för slakt.

Punkt e innebär att begreppet delad slakt tas bort från definitionerna i 4 §. Bestämmelser kring delad slakt anges enbart på ett ställe i föreskriften, nämligen i bilagan. Vi anger därför i klartext vad delad slakt innebär där den aktuella bestämmelsen finns. Förslaget medför ingen konsekvens i praktiken men ger tydlighet kring vad som gäller och underlättar för den som läser bestämmelserna.

Punkt f innebär att ett tillägg har gjorts om att det i vissa fall när det under en treveckorsperiod med slakt uppdelad på ett flertal tillfällen kan ges undantag från

---

⁵ SVAs diariennr. 2018/104

kravet på provtagning 10 dagar före varje slakttillfälle. Undantag från att provta 10 dagar före varje slakttillfälle har tills nu hanterats utifrån undantagsmöjligheter vid särskilda skäl enligt 17 § i föreskrifterna. Genom denna ändring vill vi förtydliga att de anläggningar som kan undantas är anläggningar där Jordbruksverket efter en inkommen ansökan har bedömt att salmonellastatusen på grund av biosäkerhetsåtgärder gällande förflyttningsmönster för djur och produkter samt smittryck inte förändras. Att provta högst tre veckor före slakt är i enlighet med EU-förordningens krav. Att så som idag ge motsvarande undantag från delad slakt utifrån särskilda skäl enligt 17 § bedöms som ett mindre lämpligt alternativ, eftersom det då inte framgår på vilka grunder undantag kan ges eller hur lång tid en provtagning som längst kan gälla vid delad slakt.

3. Unghöns för uppfödning till värphöns, frigående och inredd bur

Den ändring som görs avser dels ett tillägg i form av provtagning av daggamla kycklingar som ska bli värphöns. Dels ett förtydligande av när provtagning i anläggningar med unghöns ska ske. Dels en justering i skrivning av mängden träck som ska insamlas i de fall inhysning av unghöns sker i inredd bur.

Förslaget innebär följande ändringar gällande provtagning:

- a) Tillägg att provtagning av daggamla kycklingar ska ske. Provtagningen ska ske på kläckeri eller på anläggning.
- b) Förtydligande att provtagning ska ske två veckor före värpstart eller flyttning till äggproduktionsanläggningen.
- c) Mängden träck justeras från 2x75 g till 150 g i de fall inhysning sker i inredd bur.

Förslaget i a och b ger överensstämmelse med EU-regelverket, tabell i punkt B.1 i bilagan II i förordning (EG) 2160/2003.

Punkt a är ett krav i förordning som nu införs i föreskrifter. Vi föreslår att provtagningen ska göras på något av nedanstående sätt.

- Ett prov med poolat material i form av meconium från 250 kycklingar från varje föräldragrupp på kläckeri.
- Prover tas av varje flock av daggamla kycklingar genast när flocken anlant till anläggningen. Av fem transportlådor där de daggamla kycklingarna transporterats tas som prov pappersunderlag eller annat underlagsmaterial. Om underlagsmaterial inte används ska provtagningen bestå av sterila fuktade tygsvabbar med träck som tas från botten av fem transportlådor från en yta på minst 1 m².

Det finns inget alternativ till att införa krav på provtagning av daggamla kycklingar. Kravet i förordningen anger dock inte på vilket sätt kycklingarna ska provtas. För att ge flexibilitet tillåter föreskriftsförslaget två olika alternativ för provtagning. Det första alternativet är detsamma som gäller för daggamla

avelsfjäderfä. Det andra alternativet kan rent praktiskt vara ett enklare sätt att utföra provtagningen på.

Punkt b är en anpassning till skrivningen i förordning (EG) 2160/2003. I stället för provtagning ”2 veckor före flyttning” skrivs ” två veckor före värpstart eller flyttning till äggproduktionsanläggningen”. Det rör sig även om ett förtydligande då det uppstått frågor kring kravet på provtagning 2 veckor före flytt. Det förekommer att unghöns flyttas från uppfödningstill till stall för äggproduktion inom samma anläggning. Det är då otydligt om detta avser en flyttning eller inte och därmed om provtagningskravet ska tillämpas eller inte. Att skriva ”före värpstart” bedöms öka tydligheten, då unghöns börjar värpa och måste provtas oavsett flyttning inom eller mellan anläggningar. Eftersom det handlar om att göra en justering i regelverkets utformning för att föreskrifterna ska var förenliga med EU-regelverket, bedöms det inte finnas några andra alternativa lösningar som är mer lämpliga att använda.

Förslaget i c ger överensstämmelse med det av EU godkända nationella salmonellakontrollprogrammet från 2005, table 2 annex I, nämligen ”cage birds: faecal samples (150g)”.

Att provtagning ska ske två veckor före värpstart eller flyttning till äggproduktionsanläggningen framgår av tabellen i punkt B.1 i bilagan II i förordning (EG) 2160/2003. På vilket sätt provtagningen ska göras framgår inte av EU-regelverket. Däremot framgår det av det nationella salmonellakontrollprogrammet från 2005 att provet ska bestå av 150 gram träck i de fall inhysning sker i bur. I stället för 2x75 gram träck skrivs därför 150 gram träck. Summan blir densamma. Eftersom 2x75 gram träck poolas till ett prov bedöms 150 gram öka tydligheten och underlätta vid provtagning.

4.1 Värphöns för produktion av konsumtionsägg, inredd bur

Förslaget innebär följande ändringar gällande provtagning:

- a) Mängden träck ändras från 2x75 g till 2x150 i inhysningssystem där det samlas tillräckligt med träck på skrapor eller bandrensare vid bandens ändrar där tömningen sker
- b) Tillägg av provtagning med fyra tygsvabbar med träck i inhysningssystem där det inte samlas tillräckligt med träck på skrapor eller bandrensare vid bandens ändrar där tömningen sker.

Förslaget ger överensstämmelse med EU-regelverket, punkt 2.2.1 i bilagan i förordning (EU) 517/2011.

Punkt a och b är båda krav i EU-förordning som föreskrifterna nu anpassas till. Det finns inget alternativ till att införa krav på denna provtagning.

4.2 Värphöns för produktion av konsumtionsägg, frigående

Förslaget innebär följande ändringar gällande provtagning:

- Tillägg av provtagning med sockprover och tygsvabbar i flervåningssystem eller andra system för frigående höns där största delen av träcket avlägsnas från stallet med gödselmattor.

Förslaget ger överensstämmelse med EU-regelverket, punkt 2.2.1 i bilagan i förordning (EU) 517/2011.

Punkten är krav i EU-förordning som föreskrifterna nu anpassas till. Det finns inget alternativ till att införa krav på denna provtagning.

4.3 Värphöns äggproduktion, ytterligare provtagning

Förslaget innebär tillägg om att en av Jordbruksverket utsedd veterinär ska utföra ytterligare provtagning utöver de prover som angetts för värphöns för äggproduktion. Tillägget består av:

- a) Där det hålls värphöns för äggproduktion ska den av Jordbruksverket utsedda veterinären utöver de prover som angetts, dessutom ta minst ett ytterligare prov i form av ett dammprov.
- b) För att garantera att provtagningen är representativ ska om flockens spridning eller storlek kräver det ytterligare prov tas utöver de som tas enligt a. När ytterligare prover krävs framgår av instruktioner från Statens veterinärmedicinska anstalt.

Förslaget ger överensstämmelse med EU-regelverket, punkt 2.2.2 i bilaga i förordning (EU) 517/2011.

Tillägget är ett krav i förordning som nu införs i föreskrifter. Det finns inget alternativ till att införa krav på denna provtagning.

Punkten a: Kravet i förordningen lämnar utrymme för den behöriga myndigheten att reglera hur provtagningen ska utformas. Efter samråd med SVA har vi valt provtagning i form av ett dammprov. Anledningen är att inredningar och mindre tillgängliga utrymmen kan vara svåra att provta med andra former av provtagning. Det bästa sättet att samla damm är med hjälp av fuktade dammdukar. Ett alternativ till dammdukar skulle kunna vara att samla 100 gram damm från flera olika ställen i stallet från ytor med synlig dammförekomst. Mängden 100 gram damm är väldigt mycket damm då det inte är så tungt. Dammprov samlad med dammdukar anses därmed vara enklast att genomföra och mest representativt som komplement till övrig provtagning som ska utföras. Det finns en möjlighet att reglera provtagningen indirekt med en hänvisning till provtagningsinstruktioner, men det bedöms i detta fall vara ett sämre alternativ än att skriva klart och tydligt i föreskrift.

Punkten b: Kravet i förordning reglerar att ytterligare prov ska tas för att garantera att provtagningen är representativ om flockens spridning eller storlek kräver det. Denna provtagningen regleras inte i övrigt. Vi väljer att föreskriva att provtagningen ska utföras i enlighet med instruktioner från Jordbruksverket och Statens veterinärmedicinska anstalt. Dessa instruktioner kommer tas fram med stöd av SVA och kommer finnas tillgängliga för de veterinärer som ska utföra provtagningen. Ett alternativ till att reglera detta skulle kunna vara att inte reglera eller instruera hur provtagningen ska gå till. Det skulle i så fall vara upp till den enskilde veterinären att göra en egen bedömning. Vi bedömer att detta ställer höga krav på den enskilde att garantera att provtagningen är representativ. Vi bedömer även att det riskerar leda till olika bedömning från fall till fall. En sådan lösning skulle därför inte vara tillfredsställande. Ett annat alternativ skulle kunna vara att reglera instruktionen i föreskrift. Något förslag till hur en sådan instruktionen ska se ut finns inte idag och det kommer krävas viss utredning för att klargöra vad instruktionen ska innehålla. Nuvarande förslag är en balansgång mellan krav på tydlighet och undvikande av överflödiga detaljreglering.

Sammantaget bedöms det inte finnas några möjligheter att uppnå den avsedda förändringen utan den föreslagna föreskriftsändringen.

5. Vaktlar för produktion av konsumtionsägg

Förslaget innehåller en beskrivning av hur provtagning av vaktel för produktion av konsumtionsägg ska ske när utrymmet är begränsat och det därför inte går att ta sockprover genom att gå runt. I sådana fall kan provet tas med handen med samma typ av tygsvabbar som används för damm. Denna reglering är nödvändig för att bestämmelserna om provtagning ska vara möjliga att efterleva för små anläggningar med vaktlar.

Provtagningsmetod

Förslaget innebär tillägg om på vilket sätt prover ska tas. Det gäller följande produktionsinriktningar:

- a) Avelsfjäderfä som inte är ratiter, för uppfödning
- b) Unghöns för uppfödning till värphöns

Detta finns redan i det nationella salmonellakontrollprogrammet. Det bedöms dock som mer lämpligt att ha en reglering i föreskrifterna eftersom det ökar förutsägbarheten och rättssäkerheten för djurhållarna.

Förslaget innebär även tillägg med hänvisningar till på vilket sätt prover ska tas enligt gällande EU-regelverk. Det gäller följande produktionsinriktningar:

- a) Avelsfjäderfä som inte är ratiter, för äggproduktion
- b) Fjäderfä som inte är ratiter, för slakt
- c) Värphöns för produktion av konsumtionsägg

De föreslagna tilläggen har en utformning som kopplar an till EU-regelverket. Det bedöms inte finnas några andra alternativa skrivningar som är mer lämpliga att använda. Det bedöms inte heller finnas några andra alternativa lösningar som är mer lämpliga att använda då det handlar om att avhjälpa en noterad otydlighet kring vad som gäller. En reglering i föreskrifterna ökar förutsägbarheten och rättssäkerheten för djurhållarna.

Åtgärder för att förslaget inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än nödvändigt

I föreskriftsarbetet har vi utgått från att förslaget inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå dess syfte. Syftet med bestämmelserna är att ge ökad tydlighet kring nuvarande krav på salmonellakontroll.

För att undvika onödiga begränsningar har vi möjliggjort att provtagning utförd av en av Jordbruksverket utsedd veterinär kan ersätta provtagning utförd av livsmedelsföretagaren. I bilaga, avsnitt 2.1 i förordning (EU) 517/2011 som gäller värphöns anges att provtagning utförd av den behöriga myndigheten får ersätta en provtagning på livsmedelsföretagarens initiativ. Motsvarande skrivning för slaktkycklingflockar finns i bilaga, avsnitt 2.1 i förordning (EU) 200/2012. Motsvarande skrivning för kalkonflockar finns i bilaga, avsnitt 2.1 punkt b.iv i förordning (EU) 1190/2012. Motsvarande skrivning för avelsflockar av *Gallus gallus* finns i bilaga, bilaga, avsnitt 2.1 i förordning (EU) 200/2010⁶.

I de fall ett prov tas av en av Jordbruksverket utsedd veterinär ser vi inte att det är befogat att ett prov tas även av djurhållaren, så som bestämmelserna ser ut i gällande föreskrift.

För att ge flexibilitet har vi möjliggjort två olika sätt att provta daggamla kycklingar som ska bli unghöns för uppfödning till värphöns.

För att inte ge onödiga begränsningar eller begränsa möjligheten till framtida justeringar gällande detaljer kring hur provtagning ska utföras har vi där så bedömts lämpligt hänvisat till instruktioner från SVA. Detaljreglering i föreskrifter har endast använts när detta bedömts nödvändigt.

2. Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekter det blir om någon reglering inte kommer till stånd

Att behålla föreskrifterna Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2007:19) om obligatorisk salmonellakontroll av fjäderfän utan ändringar är inte aktuellt. Om ingen ändring av föreskrifterna görs finns fortsatt nationella bestämmelser som inte är anpassade efter EU-regelverket. Detta leder till oklarheter kring vilka krav som

---

⁶ Till kontrollprogrammet omgodkänts ska kraven i avsnitt 2.1.2 i förordning (EG) 1003/2005 följas.

ställs på salmonellakontroll och risk att provtagningen inte sker enligt kraven i EU-lagstiftningen.

Möjligheterna till alternativa lösningar begränsas av att våra föreskrifter inte får stå i strid med varken tidigare nämnda EU-förordningar eller de godkända salmonellakontrollprogrammen.

Viss möjlighet finns vad gäller utformningen av de föreskrifter som kompletterar EU-lagstiftningen. Provtagningen kan till exempel i vissa fall utföras på kläckeri eller avelsanläggning. Det finns även möjlighet att anpassa provtagningen för övervakning av sådana kategorier av fjäderfä som finns i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2007:19) om obligatorisk salmonellakontroll av fjäderfän men som inte omfattas av ovan nämnda EU-förordningar.

I de fall reglering saknas i de nationella kontrollprogrammen skulle vi kunna upphäva alla regler i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2007:19) om obligatorisk salmonellakontroll av fjäderfän som går utöver kraven i EU-förordningarna. Den nu pågående föreskriftsuppdatering måste dock göras skyndsamt för att anpassa svensk lagstiftning till EU-regelverket. En utredning kring effekterna av att ta bort sådana krav med de konsekvenser det skulle innebära för djurhälsoläget ryms inte i tidsplanen. Att upphäva regler som endast finns i föreskrifterna är därför inte något alternativ.

För enskilda ändringar anges under avsnitt A.1 varför det inte bedöms finnas några andra alternativa lösningar som är lämpliga att använda för bestämmelsen ifråga.

3. Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Ändringarna i dessa föreskrifter gäller obligatorisk salmonellakontroll på fjäderfäanläggningar där det yrkesmässigt

- drivs verksamhet för kläckning av ägg med samtidig ruvningskapacitet på fler än 1000 ägg.
- föds upp fjäderfän för avelsändamål om anläggningen har en maximal kapacitet som överstiger 250 avelsfjäderfän.
- hålls avelsfjäderfän som producerar kläckägg om anläggningen har en maximal kapacitet som överstiger 250 avelsfjäderfän.
- föds upp fjäderfän för slakt om antalet djur som slaktas årligen överstiger 500.
- föds upp unghöns till värphöns om anläggningen har en maximal kapacitet som överstiger 200 höns.
- hålls värphöns eller vaktlar för produktion av konsumtionsägg.
- hålls ratiter för avel eller slakt, oavsett djurantal.

Enligt uppgifter från statistikdatabasen på Jordbruksverkets webbsida var under 2023 antalet företag med fjäderfän 154 stycken, varav 117 med värphöns och 37 med slaktkycklingar.

Utifrån uppgifter från Jordbruksverkets anläggningsregister är antalet företag med ratiter 20 stycken.

Mer information om de företag och anläggningarna som berörs av föreskriftsändringarna finns beskriven i avsnitt C.1.

Föreskrifterna tillämpas inte på anläggningar som enbart levererar konsumtionsägg direkt till konsument för enskilt bruk under förutsättning att anläggningens maximala kapacitet inte överstiger 200 värphöns eller vaktlar för produktion av konsumtionsägg.

De som berörs av möjligheten till undantag från delad slakt är främst små livsmedelsföretag med eget gårdsslakteri, där slakt pågår under en upp till tre veckor lång period.

SVA berörs av regleringen genom att de utför laboratorieanalyser, journalför samt ger instruktioner för provtagning.

Även andra laboratorier berörs eftersom de utför analyser och journalför.

Jordbruksverket berörs genom det vägledande arbete som krävs för kontroll av efterlevnad av bestämmelserna i föreskrifterna.

Veterinärer som önskar bli utsedda av Jordbruksverket för att utföra provtagning enligt föreskrifterna berörs eftersom de utför provtagning.

Länsstyrelserna berörs eftersom de enligt Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2007:19) om obligatorisk salmonellakontroll av fjäderfän har ansvar för att sammanställa resultat och skicka till Jordbruksverket samt är kontrollmyndighet.

4. Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Föreskrifterna grundar sig på bemyndiganden i 1 a §, 3 § och 19 § 2 i zoonosförordningen (1999:600).

5. Uppgifter om vilka kostnadsrämsiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

EU-regelverket innehåller bestämmelser om salmonellakontroll. Dock krävs nationella föreskrifter för att bestämmelserna ska vara direkt tillämpbara för livsmedelsföretagarna. Det är EU-lagstiftningen som gör att bestämmelserna måste införas och därmed är det indirekt EU-lagstiftningen som leder till kostnadsrämsiga konsekvenser och andra konsekvenser. I vilken grad kostnaderna på grund av de föreslagna ändringarna förändras jämfört med kostnader vid nuvarande föreskrifter är därför inte avgörande för ställningstagandet av om de föreslagna ändringarna ska genomföras eller inte.

Livsmedelsföretagens ytterligare uppgifter på följesedlar

Föreskrifterna innebär att livsmedelsföretag måste lägga in ytterligare uppgifter i följesedlar som medföljer prover som skickas för salmonellaanalys, enligt 9 §. Det bedöms ta en halv minut att föra in dessa ytterligare uppgifter på grund av föreskriftsförslaget. De nu föreslagna förtydliganden av vad följesedeln åtminstone ska innehålla innebär en mindre förändring vad gäller remissen för ett enskilt provtagningstillfälle. Antalet provtagningar är dock totalt många eftersom antalet anläggningar eller flockar som ska provtas är stort. Antalet uppskattade provtagningstillfällen framgår av tabell 2 nedan.

Tabell 2. Antal provtagningar där sådan provtagning sker där följesedel enligt 9 § krävs fördelat på olika typer av anläggningar

Typ av anläggning	Antal provtagningar per anläggning/flock under ett år	Antal flockar (uppskattning)	Antal provtagningar totalt (= kolumn 2 x kolumn 3)
Uppfödning av fjäderfän för avelsändamål med maximal kapacitet på över 250 avelsfjäderfän (inkl kalkon och vaktel)	3	112	336
Avelsfjäderfän som producerar kläckägg med maximal kapacitet på över 250 avelsfjäderfän (inkl kalkon och vaktel)	26	155	4030
Uppfödning av fjäderfän för slakt där fler än 500 djur slaktas årligen	1*	4 047	4 047
Uppfödning av unghöns till värphöns med maximal kapacitet på över 200 höns	2	82	164
Värphöns för produktion av konsumtionsägg	3 – 4	872	3052
Vaktel för produktion av konsumtionsägg	2	10	200
Ratiter för avel	4	0**	0
Ratiter för slakt	1	0**	0
Totalt			11 829

* Det kan bli fler tillfällen om anläggningen använder sig av delad slakt, eftersom provtagning krävs 10 dagar före varje slaktillfälle. För enkelhets skull har vi i denna uppskattning inte räknat på fler tillfällen.

** Provtagningar av ratiter kommer inte längre ske på grund av ändring i 1 och 2 §§. Om ändringen i 1 och 2 §§ inte genomförs är antalet provtagningar på ratiter totalt 100, varav 80 på ratiter för avel och 20 på ratiter för slakt.

Vilka kostnader som uppkommer för företagen på grund av denna ändring samt hur dessa har beräknats beskrivs i avsnitt C.2 om administrativa bördor. Administrativa bördor för företagen finns även beskrivna i bifogad konsekvensanalys.

Laboratoriernas uppdatering av följesedlar

Föreskriftsförslaget innebär att laboratorierna måste göra en uppdatering enligt 9 § av följesedlar med ett fält för flockidentitet samt kryssalternativ för olika inhysningssystem och träckhantering samt län är en engångsuppgift för laboratorierna.

Vilka kostnader som uppkommer för företagen på grund av denna ändring samt hur dessa har beräknats beskrivs i avsnitt C.2 om administrativa bördor. Administrativa bördor för företagen finns även beskrivna i bifogad konsekvensanalys.

Laboratoriernas journalföring

Det bedöms ta en halv minut för ett laboratorium att i ett journalföringssystem eller i en excel-fil lägga in ytterligare uppgifter för ett provtagningstillfälle, enligt 11 §. I de fall elektroniska remisser används behöver uppgifter till följesedeln inte handgripligen fyllas i vid varje provtagning utan endast när det sker ändringar av några uppgifter.

Antalet provtagningar som ska journalföras är dock totalt många eftersom antalet anläggningar och flockar som ska provtas är stort, se tabell 2 ovan. Den totala tidsåtgången för laboratoriernas journalföring bedöms vara densamma som den för djurhållarnas hantering av följesedlar till proverna.

Vilka kostnader som uppkommer för företagen på grund av denna ändring samt hur dessa har beräknats beskrivs i avsnitt C.2 om administrativa bördor. Administrativa bördor för företagen finns även beskrivna i bifogad konsekvensanalys.

Andra konsekvenser för privata laboratorier

De två privata laboratorierna beräknas få fyra timmars arbete vardera med uppdatering av provtagningsinstruktioner.

Vilka kostnader som uppkommer för företagen på grund av denna ändring samt hur dessa har beräknats beskrivs i avsnitt C.2 om administrativa bördor. Administrativa bördor för företagen finns även beskrivna i bifogad konsekvensanalys.

Livsmedelsföretagens möjlighet till undantag vid delad slakt

Förslagets bilaga innehåller undantagsmöjligheten vid delad slakt, som medför en administrativ börda för de företag som söker om att få sådant undantag. Vi har gjort uppskattningen att en ansökning skickas in per år.

Undantagsmöjligheten vid delad slakt innebär att små livsmedelsföretag med eget gårdsslakteri, där slakt pågår under en upp till tre veckor lång period sparar in en

provtagning. Proverna utgörs av två par sockprover som polas till ett prov. Det är djurhållaren själv som tar dessa prover.

Sammantaget blir den besparade kostnaden inte mycket högre än den administrativa bördan för ansökan om undantag.

Vilka kostnader som uppkommer för företagen på grund av denna ändring beskrivs i avsnitt C.2 om administrativa bördor. Administrativa bördor för företagen finns även beskrivna i bifogad konsekvensanalys.

Vilka kostnader som tillkommer utöver den administrativa bördan eller som sparas in på grund av ändringsförslaget på grund av denna ändring, beskrivs i avsnitt C.3.

Lättnader på livsmedelsföretag med ratiter

Förslaget innebär att obligatorisk salmonellakontroll inte behöver ske vid anläggningar för ratiter med en maxkapacitet på färre än 250 avelsdjur eller om antalet ratiter som slaktas årligen är färre än 500 stycken. Samma storleksgräns gäller enligt förslaget för ratiter som för övriga fjäderfä som omfattas av föreskrifterna. Lättnad i administrativa bördor för livsmedelsföretag med ratiter finns beskrivna i avsnitt C.2, samt är inkluderade i raden för 9 § i bifogad konsekvensanalys.

Övriga minskade kostnader som detta medför för företagen samt hur dessa har beräknats beskrivs i avsnitt C.3.

Livsmedelsföretagens provtagning av daggamla kycklingar som ska bli värphöns

Förslagens bilaga innehåller ett krav på provtagning av daggamla kycklingar som ska födas upp till värphöns. Antingen ska ett prov per föräldragrupp provtas på kläckeri eller så ska varje flock provtas när den anlant till anläggningen. Detta är nya rutiner för företagen.

Vilka kostnader som uppkommer för företagen på grund av denna ändring samt hur dessa har beräknats beskrivs i avsnitt C.3.

Livsmedelsföretagens ändrade provtagningsmetoder

Förslaget innebär att vissa typer av anläggningar behöver ersätta nuvarande provtagningsmetod med en ny metod.

Myndighetens ”ytterligare” provtagning av värphöns

Förslagens bilaga innehåller krav på ytterligare provtagning vid anläggningar med värphöns för äggproduktion, i form av ett dammprov som årligen ska tas av en av Jordbruksverket utsedd veterinär. Detta innebär en ny kostnad för företagen.

Antalet flockar av värphöns för äggproduktion uppskattas till 872 stycken.

Vilka kostnader som uppkommer för företagen på grund av denna ändring samt hur dessa har beräknats beskrivs i avsnitt C.3.

Konsekvenser för staten

Ändringen får konsekvenser för staten eftersom SVA i sin egenskap som laboratorium behöver anpassa journaler, datasystem, rutiner med mera. SVA påverkas även genom att viss provtagning ska göras enligt instruktioner från SVA. Sådana provtagningsinstruktioner måste tas fram.

Ändringen får konsekvenser för staten eftersom länsstyrelsen i egenskap som kontrollmyndighet behöver anpassa kontrollen till de nya bestämmelserna.

Ändringen får konsekvenser för staten eftersom Jordbruksverket behöver ta fram en ny vägledning för kontroll av efterlevnaden av bestämmelserna i regelverket.

Administrativa bördor beräknas inte för statliga myndigheter.

Kommuner och regioner

Föreskrifterna som sådana innebär inte några kostnader eller intäkter varken för kommuner eller regioner.

Det blir inte några konsekvenser för kommuner, eftersom de varken har anläggningar av den typ som omfattas av förslaget och inte heller har kontrollansvar eller utför annan offentlig verksamhet inom området djurhälsa vid denna typ av anläggningar. Förslaget innebär inga förändringar av kommunala befogenheter eller skyldigheter, respektive grunderna för kommunernas eller regionernas organisation eller verksamhetsformer. Förslaget bedöms inte inskränka det kommunala självstyret och att några överväganden enligt 14 kap. 3 § regeringsformning därför inte behövs.

Allmänna konsekvenser

Konsekvensen av föreskriftsändringen är att vi får en nationell lagstiftning som är mer förenlig med EU-regelverket samt en ökad tydlighet om de bestämmelser för salmonellakontroll som gäller.

6. Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

De ändringar som föreslås göras i föreskrifterna bedöms vara förenliga med EU-rätten i alla avseenden och ligga inom det nationella handlingsutrymme som finns i direktivet och förordningarna⁷.

7. Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Det är viktigt att ikraftträdande sker i samband med att det nationella kontrollprogrammet uppdateras och godkänts av EU-kommissionen.

Det är önskvärt att ikraftträdandet är så tidigt på året som möjligt, för att underlätta såväl efterlevnad som offentlig kontroll.

Det finns behov av särskilda informationsinsatser vad gäller webbtexter och riktad information till berörda branscher och myndigheter, inklusive SVA samt andra laboratorium. En kommunikationsplan har tagits fram för att tillgodose dessa behov.

---

⁷ - Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/99/EG om övervakning av zoonoser och zoonotiska smittämnen, om ändring av rådets beslut 90/424/EEG och om upphävande av rådets direktiv 92/117/EEG,

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003 av den 17 november 2003 om bekämpning av salmonella och vissa andra livsmedelsburna zoonotiska smittämnen,

- Kommissionens förordning (EU) nr 200/2010 om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003 vad gäller ett unionsmål för minskning av prevalensen av salmonellaserotyper i vuxna avelsflockar av Gallus gallus,

- Kommissionens förordning (EU) nr 517/2011 om tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003 vad gäller ett unionsmål för minskning av prevalensen av vissa serotyper av salmonella hos värphöns av Gallus gallus och om ändring av förordning (EG) nr 2160/2003 och kommissionens förordning (EU) nr 200/2010,

- Kommissionens förordning (EU) nr 200/2012 om ett unionsmål för minskning av Salmonella enteritidis och Salmonella typhimurium i slaktkycklingflockar, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003, samt

- Kommissionens förordning (EU) nr 1190/2012 om ett unionsmål för minskning av Salmonella Enteritidis och Salmonella Typhimurium i kalkonflockar, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2160/2003.

B. Kommuner och regioner

Markera med X:

Regleringen bedöms inte få effekter för kommuner eller regioner.

Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning av punkten i avsnitt B.

Regleringen bedöms få effekter för kommuner eller regioner.

Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkten i avsnitt B.

1. Beskrivning av effekter för kommuner eller regioner

Inte aktuellt.

C. Företag

Markera med X:

Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags

arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt.

Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning av punkterna i avsnitt C.

Regleringen bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar,

konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkterna i avsnitt C.

1. Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

Livsmedelsföretag med anläggningar där fjäderfän hålls

Ändringarna i dessa föreskrifter berör livsmedelsföretag som håller fjäderfän på anläggningar av den typ som anges i tabell 2.

Ändringarna rör inte anläggningar som enbart levererar konsumtionsägg direkt till konsument för enskilt bruk under förutsättning att anläggningens maximala kapacitet inte överstiger 200 värphöns eller vaktlar för produktion av konsumtionsägg.

Enligt uppgifter från Statistikdatabasen på Jordbruksverkets webbsida var under 2023 antalet företag med fjäderfän 154 stycken, varav 117 med värphöns och 37 med slaktkycklingar. Utifrån uppgifter från Jordbruksverkets anläggningsregister är antalet företag med ratiter 20 stycken. Företag av olika storlek ingår.

Laboratorier som utför salmonellaanalyser

Laboratorier berörs eftersom de utför analyser och journalför samt skriver provtagningsinstruktioner. Antalet laboratorier som omfattas är tre, varav ett är SVA som är statligt. Ett företag är medelstort och ett är stort.

Privata veterinärer

Privata veterinärer som önskar bli utsedda av Jordbruksverket för att utföra provtagning enligt föreskrifterna berörs eftersom de utför provtagning.

2. Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader.

Administrativa bördor för företagen finns inlagda i bifogad konsekvensanalys.

Livsmedelsföretagens ytterligare uppgifter på följesedlar

Kostnaderna för livsmedelsföretag på grund av kravet i 9 § på att de måste lägga in ytterligare uppgifter i följesedlar som medföljer prover som skickas för salmonellaanalys har beräknats utifrån antaganden om totalt antal följesedlar, se tabell 2. Den sammanlagda administrativa bördan blir om tidsåtgången är 0,5 minuter per provtagning och den uppskattade timkostnaden 700 SEK = 69 003 SEK per år (0,5 min x (700/60) SEK/min x 11 829 följesedlar). För tidsåtgången har vi beaktat att elektroniska remisser används av minst ett av de tre laboratorier som anlitas för analyserna. Det innebär att begärda uppgifter till följesedeln inte handgripligen behöver fyllas i av djurhållaren vid varje provtagning utan endast när det sker ändringar av enstaka uppgifter.

Livsmedelsföretagens möjlighet till undantag vid delad slakt

Förslaget innehåller undantagsmöjligheten vid delad slakt, som medför en administrativ börda för de företag som söker om att få sådant undantag. Vid uppskattningen att en ansökan skickas in per år, att företagen lägger en timme per ansökan med arbetstidskostnaden 700 SEK/timme blir den administrativa bördan totalt 700 SEK per år. Den kostnad som sparas på grund av denna undantagsmöjlighet, vilken den administrativa kostnaden ska vägas mot, finns beskriven under avsnitt C.3.

Lättnader på livsmedelsföretag med ratiter

Förslaget innebär att ratiter inte längre behöver provtas vid anläggningar med en maxkapaciteten på färre än 250 avelsdjur, eller om antalet ratiter som slaktas årligen är färre än 500 stycken. Med nuvarande besättnings begränsade storlek innebär detta att kravet i praktiken försvinner.

Antalet provtagningar som sparas in uppskattas till 80 provtagningar på avelsdjur som ska provtas var tredje månad, och 20 vad gäller kravet på provtagning före

slakt. Provtagningen utförs av djurhållaren. Varje provtagningstillfälle uppskattas ta 40 minuter, varav 10 minuter är en administrativ börda. De 10 minuterna gäller den beräknade tiden det skulle ta att fylla i en komplett följesedel enligt kravet i 9 §.

Vid uppskattningen att 100 provtagningar sparas in, där den administrativa bördan för en provtagning är 10 minuter och timkostnaden är 700 SEK per timme blir den totala administrativa kostnaden för de berörda företagen 11 667 SEK per år (700 SEK x 16,7 timmar).

Lättnad i administrativa bördor för företagen ingår i raden om 9 § i bifogad konsekvensanalys. I framtagandet av siffran för administrativ börda för 9 § har denna minskade börda för företagen beaktats.

Antalet företag som sökt dispens från kravet på provtagning har varit ett på 10 år. Med en tidsåtgång på en timme per ansökan bedöms den administrativa bördan för att söka dispens därmed som så marginell att den inte redovisas i den särskilda konsekvensanalysen.

Övriga kostnadsbesparingar som detta medför för företagen (insparad arbetstid för provtagning, insparat porto för transport av provet till laboratoriet samt insparad analyskostnad) samt hur dessa har beräknats beskrivs i avsnitt C.3.

Laboratoriernas uppdatering av följesedlar

Kostnaden för laboratorierna på grund av kravet i 9 § på uppdateringen av följesedlar uppskattas ta 2 timmar för ett laboratorium. Med den uppskattade timkostnaden 1000 SEK blir det 2000 SEK per laboratorium.

Laboratoriernas journalföring

Kostnaderna för livsmedelsföretag på grund av kravet i 11§ för ett laboratorium att i ett journalföringssystem eller i en excelfil lägga in ytterligare uppgifter för ett provtagningstillfälle har beräknats utifrån bedömningen att det tar en halv minut för ett laboratorium att i ett journalföringssystem eller i en excelfil lägga in ytterligare uppgifter för ett provtagningstillfälle. I de fall elektroniska remisser används behöver uppgifter till följesedeln inte handgripligen fyllas i vid varje provtagning utan endast när det sker ändringar av några uppgifter.

Antalet provtagningar som ska journalföras är 11 829, se tabell 2 ovan. Den totala tidsåtgången för laboratoriernas journalföring bedöms vara densamma som den för djurhållarnas hantering av följesedlar till proverna. Vid en uppskattad timkostnad på 1000 SEK blir den totala kostnaden för laboratorierna 98 575 SEK. (0,5 min x (1000/60) SEK/min x 11 829 följesedlar).

Antalet privata laboratorier som berörs uppskattas till två stycken, utöver SVA som är en statlig aktör för vilken administrativa bördor inte ska ingå i konsekvensanalysen. Enligt vår kännedom skickas endast en liten andel av

proverna till SVA. Förslagets konsekvenser för SVA ingår i avsnitt A.5, underrubrik konsekvenser för Staten.

3. Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

Nedan redogörs för kostnader och konsekvenser som föreskriftsförslaget medför, utöver de administrativa bördor som beskrivs i avsnitt C.2:

Kostnader och konsekvenser för privata laboratorier

De två privata laboratorierna beräknas få fyra timmars arbete vardera med uppdatering av provtagningsinstruktioner. Med timkostnad på 1000 SEK blir det 4000 SEK per företag.

Kostnader och konsekvenser för kravet på livsmedelsföretagens provtagning av daggamla kycklingar som ska bli värphöns

Förslagets bilaga innehåller ett krav på provtagning av daggamla kycklingar som ska födas upp till värphöns. Antingen ska ett prov per föräldragrupp på kläckeri provtas eller så ska varje flock provtas när den anlant till anläggningen. Detta är nya rutiner för företagen.

Antalet flockar av daggamla kycklingar som ska födas upp till värphöns uppskattas till 82 stycken. Vid uppskattningen att en salmonellaanalys kostar 400 SEK, vilket är det pris som anges i SVAs prislista på webben, blir den totala kostnaden 32 800 SEK. Porto för insändande av proverna tillkommer. Kostnaden för insändande av prover varierar beroende på vilken tjänst som används. Vid antagandet att insändandet kostar 100 SEK per provtagning blir den totala kostnaden för insändande av prover från 82 anläggningar 41 000 SEK. Vid antagandet att provtagningen beräknas ta 30 minuter och vid en timkostnad på 700 SEK blir den totala kostnaden för uttagandet av provet 28 700 SEK ($41\,000 + 0,5 \times 700 \times 82$). Totalt blir kostnaden för analys, insändande av prov samt uttagande av prov 69 700 SEK.

Myndighetens ”ytterligare” provtagning av värphöns

Förslagets bilaga innehåller krav på ytterligare provtagning vid anläggningar med värphöns för äggproduktion, i form av ett dammprov som årligen ska tas av en av Jordbruksverket utsedd veterinär. Den kostnad detta innebär för företagen har beräknats enligt följande:

Antalet flockar av värphöns för äggproduktion uppskattas till 872 stycken. Vid uppskattningen att en salmonellaanalys kostar 400 SEK blir den totala analyskostnaden 348 800 SEK. Vid antagandet att insändandet (portot) kostar 100 SEK per provtagning blir den totala kostnaden för insändande av prover från 872 anläggningar 436 000 SEK per år.

Vi utgår från att en av Jordbruksverket utsedd veterinär tar prover i samband med annat uppdrag på anläggningen, vilket gör att ingen restid för veterinären tillkommer. Vid antagandet att provtagningen beräknas ta 15 minuter och veterinärens timkostnad på 1250 SEK blir den totala kostnaden för uttagandet av provet 272 500 SEK ($0,25 \times 1250 \times 872$). Totalt blir kostnaden för analys, insändande av prov samt veterinärkostnad 708 500 SEK per år. Veterinärens timkostnad är uppskattad utifrån 2 kap. 2 § i Jordbruksverket föreskrifter (SJVFS 2018:45) om avgifter vid veterinärt arbete som innebär myndighetsutövning inom Jordbruksverkets ansvarsområde, där det anges att debitering ska göras med 625 kronor per påbörjad halvtimme.

Kostnadsbesparing och konsekvenser vid livsmedelsföretagens möjlighet till undantag vid delad slakt

Undantagsmöjligheten vid delad slakt innebär att små livsmedelsföretag med eget gårdsslakteri, där slakt pågår under en upp till tre veckor lång period sparar in en provtagning. Proverna utgörs av två par sockprover som polas till ett prov. Det är djurhållaren själv som tar dessa prover. Besparingen på grund av att ett extra prov inte behöver tas under slaktperioden beräknas till 675 SEK per företag. Räknat med ett företag blir det totalt 675 SEK. Beräkningen är gjord utifrån antagandet att ett företag per år berörs, tidsåtgången för företaget är 15 minuter, timkostnaden är 700 SEK, analyskostnaden är 400 SEK, samt portot 100 SEK. Den totala kostnaden för företagen som besparas är 675 SEK ($1 \times (0,25 \times 700) + 400 + 100$).

Kostnadsbesparing och konsekvenser vid livsmedelsföretagen med ratiter

Förslaget innebär att ratiter inte längre behöver provtas vid anläggningar med maxkapaciteten på färre än 250 aveldjur eller om antalet ratiter som slaktas årligen är färre än 500 stycken. Med nuvarande besättnings storlek innebär detta att kravet i praktiken försvinner.

Antalet provtagningar som sparas in uppskattas till 80 provtagningar på avelsdjur som ska provtas var tredje månad, och 20 vad gäller kravet på provtagning före slakt. Provtagningen utförs av djurhållaren. Varje provtagningstillfälle uppskattas ta 30 minuter.

Vid uppskattningen att 100 provtagningar sparas in, där arbetstid utöver administrativ börda är 30 minuter och timkostnaden är 700 SEK per timme blir den totala kostnaden för arbetstiden (exklusiva administrativ börda) 35 000 SEK per år ($700 \text{ SEK} \times 50 \text{ timmar}$).

Övriga kostnadsbesparingar som detta medför för företagen är insparat porto för transport av provet till laboratoriet samt insparad analyskostnad. Vid antagandet att insändandet (portot) kostar 100 SEK per provtagning blir den totala kostnaden för insändande av prover från 100 anläggningar 10 000 SEK per år. Vid uppskattningen att en salmonellaanalys kostar 400 SEK blir den totala analyskostnaden 40 000 SEK.

Den totala kostnadsbesparingen för företagen blir då 85 000 kr.

Förändringar i verksamheten för företagen

Förslaget innebär förändringar i företagens verksamhet gällande följesedlar för provtagning och laboratoriernas journalföring.

Förslaget innebär att vissa typer av anläggningar behöver ersätta nuvarande provtagningsmetod med en ny metod.

Beroende på vid vilka tidpunkter provtagning sker idag, kan vid anläggningar med avelsfjäderfä för äggproduktion tidpunkt för provtagning utförd av en av Jordbruksverket utsedd veterinärs behöva justeras. Detta eftersom det i förslaget anges vid vilka tre tillfällen provtagning ska ske och inte enbart att det ska ske vid tre tillfällen.

För anläggningar med fjäderfä för slakt innebär förslaget att djurhållaren får tre istället för två veckor på sig att utföra provtagningen innan slakt.

Förslaget innebär krav på provtagning av daggamla kycklingar som ska födas upp till värphöns. Antingen ska ett prov per föräldragrupp på kläckeri provtas eller så ska varje flock provtas när den anlänt till anläggningen. Detta är nya rutiner för företagen.

4. Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Eftersom bestämmelserna är reglerade i EU-lagstiftningen och förväntas tillämpas på motsvarande sätt i medlemsstaterna så medför föreskriftsändringen inte några effekter av betydelse för företags konkurrensförmåga. Företagen missgynnas inte genom den föreslagna föreskriftsändringen i förhållande till europeiska aktörer.

5. Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

Förslagen ger en ökad tydlighet kring de krav på salmonellakontroll som gäller, vilket är positivt för företagen. Förslaget förväntas därför leda till en mer likartad provtagning vid olika företag med liknande verksamhet.

6. Beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

Förslaget ger inte effekter av betydelse för små företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Små företag undantas i stor utsträckning från bestämmelserna, då kraven gäller besättningar av viss kapacitet. Till exempel finns krav som gäller besättningar med fler än 250 avelsfjäderfän, som håller fler än 200 unghöns eller sänder fler än 500 fjäderfä till slakt. Notera att föreskrifterna inte tillämpas på anläggningar som enbart levererar konsumtionsägg direkt till konsument för enskilt bruk under förutsättning att anläggningens kapacitet inte överstiger 200 värphöns eller vaktlar för produktion av konsumtionsägg.

Bestämmelsen om undantag från provtagning vid delad slakt är framtagen särskilt med tanke på små livsmedelsföretagare med gårdsslakterier.

D. Samråd

1. Beskrivning av ett eventuellt tidigt samråd

Tidigt samråd har hållits med SVA vad gäller:

- 1 och 2 §§ om när ratiter omfattas av föreskrifterna.
- 9 § om vilken information som följesedelns åtminstone ska innehålla. Det gäller den följesedel som djurhållaren ska sända till det veterinärmedicinska laboratorium som djurhållaren anlitar för mikrobiologisk analys avseende salmonella.
- Bilaga, avsnitt 4.3 om värphöns för produktion av konsumtionsägg gällande ytterligare provtagning som ska utföras av en av Jordbruksverket utsedd veterinär. Samråd har hållits angående provtagningsmetod samt när ytterligare prover ska tas för representativ provtagning om flockens spridning eller storlek kräver det.

E. Kontaktperson

1. Ange vem som kan kontaktas vid eventuella frågor

Malin Larsson och Klara Eskilsson: djurfolkhalsa@jordbruksverket.se